

FacNieuws 95

Tweewekelijkse nieuwsbrief van de faculteit Natuur- en Sterrenkunde

BESTUUR

VISITATIECOMMISSIE GEEFT EERSTE INDRUK

De visitatiecommissie, bestaande uit prof.dr. Edouard Brézin, prof.dr. Marcel Arnould, prof.dr. Paul M. Chaikin, prof.dr. Jos Eggermont, prof. dr. Michael Ghil, prof.dr. Jürgen Mlynek, bezocht de faculteit op 10, 11 en 12 september. Op vrijdag 12 september rapporteerde de commissie mondeling over haar eerste bevindingen aan het College van Bestuur en het Faculteitsbestuur, in aanwezigheid van de programmaleiders, wetenschappelijk directeurs en leerstoelhouders. De decaan van de Faculteit heette de leden van de commissie welkom, waarna de commissieleden zichzelf kort aan de genodigden voorstelden. De voorzitter, prof. Brézin, sprak de hoop uit dat het advies van de faculteit en de universiteit kan helpen bij het nemen van belangrijke beslissingen voor de toekomst. Met de zelfstudie, *Review of the Research Institute of Physics and Astronomy 1996-2000*, heeft de faculteit een goede start gemaakt. Deze zelfstudie is voor de commissie zeer bruikbaar gebleken.

De commissie heeft gedurende het bezoek interessante, belangrijke en mooie fysica gezien en men sprak van *World class physics*. Het onderzoek van de faculteit beslaat een breed spectrum van onderwerpen. Dat zijn niet allemaal onderwerpen die gewoonlijk te vinden zijn in een klassiek *'physics department'*. Anderzijds meent de commissie dat enkele kernonderwerpen uit de (experimentele) fysica ontbreken. In het rapport zal de commissie dit expliciet maken. Hiermee hoopt de commissie de faculteit behulpzaam te kunnen zijn bij het vaststellen van het toekomstige onderzoeksprofiel van de faculteit.

De commissie heeft ook de laboratoria en de werkplaats bezocht en was onder de indruk van de voorzieningen waarmee het onderzoek werd omgeven. Gedurende het bezoek is er met een vijftal promovendi en een vijftal postdoc's gesproken en de commissie merkte een grote mate van tevredenheid op bij hen. Opvallend voor de

commissie is de vroege specialisatie van jonge fysici in Nederland.

De Van Bemmelpcedure, volgens welke de onderzoeksvisitatie is verlopen, voorziet in een beoordeling per programma op de vier onderdelen kwaliteit, productiviteit, relevantie en zichtbaarheid. De commissie beklemtoonde dat meer nog dan de toegekende cijfers (een puntentoe-kening op een schaal van 1-5, met 5 als hoogste), de toelichting en de uitleg in het rapport relevant zijn.

De (sedert 1 september) oud-decaan prof. dr. Henrik Rudolph, die als decaan verantwoordelijk was voor het onderzoek in de faculteit Natuur- en Sterrenkunde

(foto: Evert Landré)

Het rapport zal ook andere observaties van de commissie bevatten, zoals bijvoorbeeld over de organisatie, de sterke punten (*selling points*) van de faculteit en de ruimte die aan nieuwe initiatieven en aan recent benoemde (jonge) onderzoekers wordt geboden.

De commissie, bij monde van de voorzitter, pleitte sterk voor eenzelfde behandeling (rechten en kansen) van assistant professors (DO), associate professors (SDO) en full professors in de Nederlandse situatie.

De commissie hoopt een eerste versie van het visitatierapport binnen enkele weken klaar te hebben.

ROYALE STEUN VOOR UCG

Voor het Utrecht Centrum voor Geowetenschappen (UCG), een samenwerkingsverband, waaraan ook de fa-

culteit Natuur- & Sterrenkunde deelneemt, begint het nieuwe academisch jaar goed. Het College van Bestuur heeft voor de komende vijf jaar jaarlijks 500.000 euro toegekend voor de thematische samenwerkingsplannen van de faculteiten Natuur- en Sterrenkunde, Geowetenschappen, Biologie en het Nederlands Instituut voor Toegepaste Geowetenschappen TNO. Vanuit de faculteit N&S zijn met name de groepen Meteorologie, Fysische Oceanografie en Klimaatdynamica (IMAU) betrokken.

Het College heeft het bedrag toegekend op voorwaarde dat matching ervan plaatsvindt door de betrokken partner. Het UCG zet daarom jaarlijks, inclusief de bijdrage van het College, een miljoen euro in op de volgende onderzoeksthema's: biogeologie en biogeochemie, kust- en laagland-riviersystemen, hydro(geo)logie, beheer/gebruik van natuurlijke hulpbronnen, geoenergie en klimaatvariabiliteit en geodynamica. Voor elk thema zijn één of meer leidinggevende wetenschappers als themaleider benoemd. Voor meer informatie kijk op www.ucgeo.nl

Wilt u op de hoogte blijven van de activiteiten van het UCG? Mail dan naar info@ucgeo.nl en u krijgt de elektronische nieuwsbrief automatisch toegestuurd.

>>> A G E N D A <<<

PROMOTIES

De promoties vinden plaats in het Aca-demiegebouw, Domplein 29, Utrecht

vrijdag 26 september 2003

drs. M.R. Akdim (Nieuwegein)
Modelling of complex plasmas
promotor: prof.dr. F.C. Schüller
copromotor: dr. W.J. Goedheer
aanvang: 10:30

maandag 6 oktober 2003

drs. J.P.R. Bakker (Utrecht)
Nois and degradation of amorphous silicon devices
promotor: prof.dr. J.I. Dijkhuis
aanvang: 12:45

woensdag 8 oktober 2003

drs. R. Jimenez Zambrano (Utrecht)
Stable hydrogenated amorphous silicon

germanium for photovoltaic applications. Experimental and computational studies.
promotor: prof.dr. R.E.I. Schropp
copromotor: dr. J.K. Rath
aanvang: 12:45

woensdag 15 oktober 2000 drs

E. van der Wal (Zeist)
Bioactivity and surface reactivity of RF-sputtered calcium phosphate thin films
promotores: prof.dr. F.H.P.M. Habraken en prof.dr. J.A. Jansen
copromotores: dr. A.M. Vredenberg en dr. J.G.C. Wolke
aanvang: 12:45

COLLOQUIA, SYMPOSIA, E.D.

woensdag 24 september 2003

Colloquium SIU/SRON
dr. Simon Clark (Univ. College, London): *Westerlund 1 - window on massive stellar evolution*
aanvang: 15:30, BBL 769

woensdag 24 september 2003

Colloquium Inst. Theoretische Fysica
prof.dr. P. van der Straten (DIN): *Cold atoms in optical lattices*
aanvang: 16:00 (thee/koffie 15:45), BBL 105B

vrijdag 26 september 2003

IGG Colloquium
dr. Sara Franceschelli (ENS-LSH, Lyon en RESHEIS, CNRS et Université Paris7): *Making sense of turbulent transition : a study on the genesis of the scenario of intermittency*
aanvang: 15:30, BBL 108A

vrijdag 26 september 2003

Ornstein Colloquium
dr. P. Liljeroth (CCM-UU): *Scanning electrochemical microscopy studies of charge transport in nanoparticle thin films*
aanvang: 16:00, OL 260

dinsdag 30 september 2003

Colloquium SIU/SRON
dr. K. Yamashita (Nagoya Univ. Japan): *Present status and future programme of Japanese space science*
aanvang: 15:30, Conferentiezl, SRON

woensdag 1 oktober 2003

dr. Piotr Popowski (MPA, München): *Non-microlensing applications of microlensing surveys : galactic extinction*
aanvang: 15:30, Conferentiezl, SRON

dinsdag 7 oktober 2003

Natuurkundig Gezelschap te Utrecht
prof.dr. Henny Lamers (SIU): *Botsende melkwegstelsels gezien door de Hubble Ruimtetelescoop*
aanvang: 20:00, grote collegezaal Gebouw voor Aardwetenschappen, ingang Buys Ballot Laboratorium, Princetonplein 5

Toelichting
Melkwegstelsels komen voor in "clusters". Zo maakt ons eigen Melkwegstelsel deel uit van een groep van ongeveer twintig stelsels.

Ze ondergaan elkaars zwaartekrachtwerking en een enkele keer leidt dat tot een frontale botsing maar veel vaker tot (bijna)-botsingen. Daarvan zijn er nu een zeer groot aantal bekend. De Hubble Ruimte Telescoop heeft daar spectaculaire opnamen van gemaakt. (Bijna)-botsingen van melkwegstelsels geven een heel scala van verschijnselen:

* bruggen van overvliegende sterren en gaswolken tussen de stelsels in.

* staarten van gaswolken en van sterren die van de stelsels weg wijzen en die honderd-duizenden lichtjaren lang kunnen zijn.

* spiraalarmen in stelsels die tevoren geen spiraalarmen hadden.

* enorme geboortegolven van stervorming.

De spreker zal aan de hand van schitterende opnamen met de Hubble Telescoop laten zien wat er allemaal kan gebeuren bij botsingen en (bijna)-botsingen van melkwegstelsels. Hij zal uitleggen wat er te zien is op die opnamen en de verschijnselen verklaren. Het blijkt dat (bijna)botsingen eerder regel zijn dan uitzondering. Ons eigen stelsel wordt nu (!) geramd door een klein stelsel. Hubble foto's van (bijna)-botsingen zijn slechts tijdopnamen die weergeven hoe melkwegstelsels er NU uitzien. Om er achter te komen wat zich tijdens de botsingen afspeelt, zijn er computersimulaties van een (bijna)-botsing onder verschillende omstandigheden. Door die te vergelijken met de Hubble foto's kunnen we de geschiedenis en de toekomst van botsende melkwegstelsels begrijpen. Dat geeft een fascinerend beeld van een zeer dynamisch heelal.

woensdag 8 oktober 2003

Eerste in een reeks van 10 colloquia door de Kramers-professor Jean-Pierre Hansen (Univ. Cambridge / UU): *Statistical mechanics of fluid interfaces*
aanvang: 09:00, BBL 433
Registratie studenten via Osiris, ander belangstellenden: itp@phys.uu.nl of tel. 030 - 2535928 (intern: 5928, Geertje Spielman & Wilma van Egmond)

woensdag 8 oktober 2003

Colloquium SIU/SRON
dr. Sacha Hony (Estec): *Circumstellar dust in C-rich environments*
aanvang: 15:30, BBL 769

DIVERSEN

SPREKER GEVRAAGD

Jaarlijks organiseert de KNVWS (Koninklijke Vereniging voor Weer- en Sterrenkunde) een tweetal amateurbijeenkomsten. In het najaar is dat het AstroWeekend, dat wordt gehouden in Tilburg. Dit jaar zal de 88ste bijeenkomst zijn. Op de zaterdag wordt, zoals ieder jaar gebruikelijk is, door de voorzitter van de KNVWS (Henk

Olthof) de *Dr. Van der Bilt Prijs* uitgereikt aan een amateur die zich verdienstelijk heeft gemaakt voor de sterrenkunde in Nederland.

In dit weekend wordt traditioneel ook als gastspreker een beroepsastronoom uitgenodigd om over een actueel onderwerp te spreken. Dit jaar wil de organisatie graag voor zowel de zaterdagavond alswel de afsluitende zondagmiddag een gastspreker ontvangen.

Wij nodigen u dan ook uit om - indien u belangstelling hebt - te reageren op deze oproep. Het Astro Weekend wordt gehouden op zaterdag 1 en zondag 2 november a.s. in Zalen-centrum *Boerke Mutsaers* te Tilburg (pal naast station Tilburg West). Uw lezing wordt uiteraard (inclusief maaltijd en reiskosten) vergoed. Faciliteiten: dia-projector, overheadprojector en computerbeamer zijn aanwezig.

Voor meer informatie of aanmelding kunt u contact opnemen met Erik Bellaard, e-mail: bellaard@wega.nl, tel. 013-5720276, fax. 013-5720024.

LAGERHUISDEBAT

Op 22 oktober 2003 organiseert de Adviescommissie Jonge Alumni in samenwerking met het Utrechts Universiteitsfonds een debat voor jonge alumni van de UU. Discussiert mee over actuele thema's - kenniseconomie en jongeren-werkeloosheid - met bekende wetenschappers en politici. Gastheer is drs. J.G.F. Veldhuis, dagvoorzitter is Bas Haring ("Kaas en de evolutietheorie") en de sprekers zijn prof.dr. O.A.L.C. Atzema (hoogleraar Economische Geografie, UU) en Dr. M. (Jet) Bussemaker (Tweede-kamerlid voor de PvdA).

De ontvangst in het Academiegebouw, Domplein 29, is vanaf 19.00 uur, het debat begint om 19.30 uur. De toegang is gratis. Meer informatie staat op de site van het [Universiteitsfonds](http://www.ufonds.uu.nl/Alumni/jonge_alumi): http://www.ufonds.uu.nl/Alumni/jonge_alumi

FACNIEUWS

Voor *FacNieuws* 95 en een overzicht van alle nummers zie:

<http://www1.phys.uu.nl/facnieuws/>

Contactpersonen

Peter Mertens & Evert Landré
Buys Ballot Laboratorium 155, resp. 160A, tel. 2725, resp. 5322
e-mail: facnieuws@phys.uu.nl

VOLGENDE FACNIEUWS

***FacNieuws 96* verschijnt dinsdag 7 oktober 2003**

***DEAD LINE FacNieuws 96:* vrijdag 3 oktober 2003**